

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1907. október 17.

233. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
= RIVA SZAPARY, ADRIA-PALOTA. =
TELEFON 875. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre . . . . 12 kor. Egy óra . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A kedvező politika.

Gróf Nádkó Sándor kormányzó a fiumei helyzetet kedvezőnek tartja — Budapestben, az alkotmánypárt klubjában. Bezzeg, Fiumében borsodzik a háta, amikor eszébe jut a „kedvező” fiumei helyzet, a magyarság elhagyatottsága, a törvénypontok akasztófán való függése és a szeretett autonomisták mézes mosolygása, melynek közepette, mint a gyémánt, csillog — az irredenta méregfog. Látja maga előtt a baráti jobbot, amelynek ujjában kifent törzstörzök, várva a kormányzó politikai integritásán egy kellő időben mutatkozó alkalmas rést . . . Milyen kedvező helyzet!

És az alkotmánypártban örvendettek, hogy a kormányzó nagy előmenetelt tanusít a politika-mesterségében, amelyet manapság már művészeté csiszoltak ki. Ez a szép előmenetel azonban az alkotmánypárt szemében sem abban nyilvánul meg, hogy Fiumében a kormányzó ügygyel-bajjal „kedvező helyzet”-et hozott létre, mert, kérem, ezt bele nem beszélhetik az alkotmánypártba, hanem abban látják a kormányzó bokros politikai fejlődését, hogy — végre nem rontja ott fenn a párt nemzeti hangulatát kisdud fiumei botránykérdésekkel, hanem kategorice ékesnek festi a tengerparti helyzetet. Ez, uraim, a Wekerle iskolája.

Fiume politikai állapotának diagnózisát nagyon könnyű megállapítani. Soha se kedvező benne a „helyzet”. És ennek a körülménynek a megismerése bírhatta végre a kormányzót arra, hogy „kedvező”-nek vallja azt a zürzavart, ami itt a politikában magyar, olasz és horvát között fönnáll. Mert kérem, semmire se jutunk azzal a struccpolitikával, hogy a horvátokat soha sem akarjuk észrevenni . . . Pedig már a helyzet a horvátok itt való hallgatag előnyomulása miatt se nagyon kedvező! Hiában kegyeskednek a kedvező állapotnak hívókat gyűjteni. Azt sem kívánjuk ugyan, hogy a vészharangot üssük félre. Vajjon minek? Hiszen körülbelül oly nagyon egyre megy, hogy a magyar államiság ellen milyen ellenség fészkelődik itt. De a kormányzó szép csendben lépéseket tehetne, hogy a kormány alkossa meg itt mindazon intézményeket, amiket itt a nemzeti védelem megkövetel és amiket a törvények is megparancsolnak.

A kormányzó talán zavarba jutott volna az alkotmánypártban, ha türelmesen azt kérde tőle, hogy: mennyiben változott meg Fiume eddigi helyzete, hogy az most kedvező?

Erre nem adhatott volna elfogadható választ. Mert semmiféle válasz erre nincsen,

amely a fiumei helyzet benső megváltozását kedvező színben tüntethetné ki. A magyarság le nem mondott arról, hogy törvényeinek megvalósítását ezentul nem fogja követelni és nem fogadta meg, hogy nem fog tovább küzdeni ammellett, hogy a nyelvének, amely államnyelv, kivívja magának az olasz nyelv mellett azt a helyet, amely megilleti. Az olaszság pedig nem tett fogadalmat arra nézve, hogy az állam törvényeit tisztelni fogja ezentul, annak ervényesítése elé akadályokat nem gördít s a magyar nyelvet se tekinti itt olyan idegennek, mint akár a törököt. A helyzet tehát minden ízében olyan, mint egykor volt, azaz, nem kedvező. A nagyon közeli idők zajos bizonyítékokat fognak erre az állításra vonatkozóan felszínre vetni.

A béke-háboru után.

Az autonom-Leonidás utolsó harcosig elesett a nagyszentmiklósi Xerxes sulya alatt. Az autonom-epigonok a közelben, mint egykor a spártaiak, emléksobrot emelnek elesetteik emlékére. Az emlékszópra fiumei dialektusban ezeket a sorokat vésetik fel egy sirkőfaragóval:

Vándor!
Ha áthaladsz Rómán
add tudtul,
hogy itt estünk el mindnyájan
autonom-jogaink védelmében . . .

†

Egy fiumano emlékirataiból.

X. közlemény.

A mult és jelen hibái. A törzslakosság.
Mit rejt a jövő.

Amidőn emlékiratomat befejezni szándékozom, egyre-másra figyelmeztetni akarom a mai fiumei fiataloságot. Ova akarom inteni arra, hogy a máshonnan ideplántált eszméket vesse el magától.

Ne legyen irredentista érzésű, mert hiszen ennek csak kárát vallja. A fiumei ifju és öreg polgár ne dobja magát oda az alkalmi politikusok kénye-kedvének.

Legyen hű fia a hazának, aki nemcsak szóval, de tettel is tudja azt szolgálni.

A multban, valljuk meg, rengeteg hibát követtünk el. Először is nem volt jogosult az a renitencia, amelyeket a kormányok intézkedéseivel szemben tanusítottunk. De nem volt helyes a kormányok politikája sem.

Hogy milyen helytelenül bántak el a mindenkori kormányok Fiumével szemben, bizonyítja, hogy sohasem tudtak népszerűsége

szert tenni. Ciotta előtt csak az első fiumei kormányzó, utána pedig egyetlenegy sem volt népszerű. Ennek okát nyomban meg is találjuk.

A fiumei kormányzói állás határozottan bizonyos diplomáciai készütséget kíván meg viselőjétől. Nos, eddig nem akadt egy kormányzó sem, aki ilyen készütséggel rendelkezett volna. Persze, hogy bekövetkezett a baj, a torzsolkodás, a háborúság a polgárság különböző elemei között.

Az mult hibái közé kell sorolnunk azt a körülményt is, hogy ebben a városban a kormány mindent nagyon is nyíltan, nagyon is lelkiismeretesen fogott fel. Ebből következtek azután a csodálatos félreértések.

A polgárság megszokta azt a keztyűs kézzel való bánásmódot és mihelyt valami radikális dologról volt szó, nyomban megnyilvánult a renitencia, amely elsősorban az irredentizmus hatásának volt tulajdonítható.

Igenis, az irredentizmus mérgezte meg Fiume közéletét. Fiume hajdani lakossága igaz ragaszkodással csüngött a magyar hazán, sőt undorodott az igazi itálianiktól. A fiumei polgár mindenkor csak *fiumano* volt s a fiumei sajtóban is más hang nyilvánult meg régebben. Csak néhány évvel ezelőtt kerekedett fölül a mai politikai fölfogás, amelynek hű tükré volt az az olasz lap, amelyből az elmúlt esztendőben nagyon gyakran plagizált egész cikkeket a Voce del Popolo.

Szóval, a fiumei társadalom a magyar kormánypolitika helytelen lépései következtében jutott abba a dekadenciába, amelyben ma is sanyalódik.

A magyar kormány követte el a hibákat s a fiumei végrehajtó tényezők, a mindenkori kormányzók voltak a fő bűnösök.

Konkrét vádakkal azonban nem állok elő. Nagyon is bele kellene világítanom az aktuális politikai állapotokba, ha meg akarnám értetni olvasóimmal, hogy csakis a magyar kormányt lehetne okolni azokért a tévedésekért, amelyek Fiumét a mai helyzetbe sodorták.

A mindenkori kormányok, nem törődtek a viszonyok alakulásával és szabad folyást engedtek itt minden politikai akciónak. Így juthattunk csak oda, hogy ma Fiume meg van mérgezve az irredentizmus eszméivel, hogy Fiume polgársága rossz szemmel nézi itt a magyar kormány minden jóakaró akcióját és még a helyesben is helytelen, a jóban is rosszat lát.

Ezeket az állapotokat segíteni kell. Elvégre Fiume egész társadalmát nem szabad engedni a veszte felé rohanni, valamint nem szabad megtűrni a veszedelmes, államellenes áramlat felülkerekedését sem. A magyar kormánynak résen kell lennie. Ha már esődt mondott az a politikája, hogy itt csak a város törzslakosságával lehet valamire jutni, most lássa be, hogy tévedett s legyen egyetlen programja a *magyar Fiume*. Ez persze nehéz dolog, de nem lehetetlenség. Sok nemzet bebizonyította, hogy a beolvasztás politikája nagyon üdvös, nagyon célravezető; tüzze hát a magyar kormány programjába a t a jelsőt, amely a magyar Fiuméra vonatkozik.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hír.** Hevesi József, a Magyar Szalon szerkesztője ma Fiuméba érkezett.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület Vio Ferenc dr. polgármester elnöklésével pénteken délután 6 órakor ülést tart.

— **A fiumei kórházkérdés.** A botrányos fiumei kórházi viszonyokon végre segíteni kíván a város. Az egészségügyi bizottságnak hétfőn délután a polgármester elnöklésével tartott ülésén sokat foglalkoztak ezzel a kérdéssel s valamelyes megoldás létre is jött. E szerint a város egy új kórházat létesít a mostani ragályos betegek kórházának telkén. Ebben a kórházban hatszáz embernek jut majd hely s mindenképpen kényelmesebb lesz, mint a mostani.

— **A balesetügyi kongresszus tagjai Fiumében.** A Budapesten megnyílt balesetügyi kiállítással kapcsolatban tartott balesetügyi kongresszus számos tagja ma Fiuméba érkezett. A kongresszus tagjai közül többek között Fiuméba érkezett: John May (Stockholm), a svéd országos biztosító intézet főigazgatója; Wenzel Ottó (Berlin), a vegyipar szövetség igazgatója, Vosberg-Rekow dr. (Berlin), a kereskedelmi szerződéseket terjesztő központ igazgatója, Hartman Konrad (Berlin), császári belső titkos tanácsos, az állami biztosítóhivatal szenátusi elnöke és Prien Oszkár (München) királyi tanácsos. A kongresszusi tagok Fiume ipari vállalatait tekintik meg.

— **Nákó Sándor gróf tanúzása.** A Lengyel-Polónyi pörben tegnap volt az utolsó tanúkihallgatás. Sorrend szerint utolsó, de fontosság szempontjából elsőrendű. Kiss István dr. vizsgálóbíró Nákó Sándor gróf fiumei kormányzót hallgatta ki. Tudvalevőleg Lengyel Zoltánnak egyik vádja az, hogy Polónyi Géza az immár elhunyt Beke Erzsébet megbízottjának minőségében erős pressziót gyakorolt Nákó Sándor gróf fiumei kormányzóra, hogy elhunyt nagyatyjának, Nákó Kálmán grófnak hagyatékából nagyobb összeget, illetve évi járadékot juttasson a reményeiben családott leánynak. A fiatal gróf hivatkozott a végrendeletre és akkor történt Polónyi részéről állítólag ez a nyilatkozat: Egy magyar gavallér ilyenkor nem buvik a törvények mögé, hanem fizet. Nákó Sándor gróf ekkor a kilatásba helyezett botrányok elkerülése céljából jogi tanácsadóját Jeszenszky Kálmán dr. nagyszentmiklósi ügyvédet bízta meg azzal, hogy az ügyet rendezze. Hogy Polónyi Géza fellepésének némi sikere volt is, az nyilvánvaló lett abból, hogy Nákó Sándor gróf e pillanattól kezdve Beke Erzsébet évi járadékának összegét jelentékenyen föl emelte.

Amikor aztán később Polónyi miniszter lett és ez az ügy is a többivel együtt szőnyegre került, Lengyel Zoltán ezt az ügyet is beletöltötte vádjai sorába és ekkor a kaszinó egyes férfiai érdeklődni kezdtek a részletek iránt. Nákó Sándor gróf ekkor a közöhségnek engedve, Jeszenszky Kálmán dr.-t kérte föl arra, hogy a történeteket egybefoglalva, azokat egy memorandumban örökítse meg. Ezt a memorandumot aztán Andrassy Gyula gróf belügyminiszternek adták át.

Mikor Lengyel Zoltán és Polónyi Géza között megindult a pör, Polónyi ezt a részletet ki akarta kapcsolni indítványában a vizsgálati ügyek közül, de Lengyel Zoltán ragaszkodott hozzá és a bíróság ez ügyben is elrendelte a vizsgálatot. Ezért hallgatta ki ma a vizsgálóbíró mintegy ötnegyed óráig a kormányzót. A majdnem másfél óráig tartott kihallgatásból mindössze az szivárgott ki, hogy a gróf vallomása szerint neki Polónyi, amikor együtt beszélgettek, azt jelentette ki, hogy ő per esetén a bíróság előtt Beke Erzsébetet „semmi áron” sem képviselné.

— **A „Pannonia” utja.** A Cunard hajóstársaság „Pannonia” gőzösének parancsnoka jelentést küldött a fiumei révhatárral, amelyben közli, hogy a hajón New-Yorkból visszatérőben Gobo-Gerbaz Valerio tengerész meghalt s a szokásos ceremóniával a tengerbe süllyesztették. Utközben szeptember 1-én született Poszipanka István. A „Pannonia” ma érkezett kikötőnkbe.

— **Uj hajógépészek.** Pagnako József és Battestin Catulló fiumei gépészek sikerrel tettek le a tengerészeti gépészi vizsgát.

— **A kivándorlás.** Most jelent meg a központi statisztikai hivatal jelentése a kivándorlásról, amely szerint 1907 augusztusában 19.631 utlevelet váltottak ki a magyar birodalomban, 14.791-et kivándorlásra, 4.840-et pedig egyéb célból, külföldre való utazásra pedig 7.484 egyén, akik között 16.653 férfi és 9.013 nő volt. A kivándorlásra jogosítottak közül 15.757-nek az utlevele Amerikába szült, 439-é Romániába és 317-é Németországba. (Az előző hónapban a magyar birodalomban 16.857, az előző év augusztus havában pedig 19.538 utlevelet adtak ki.) A ki- és visszavándorlási statisztikai adatgyűjtés eredménye szerint a magyar birodalomból augusztus folyamán 10.507 egyén vándorolt ki, 9.932 utlevéllel és 575 utlevél nélkül. E számból Horvát-Szlavonországokra esett 1.774. A kivándoroltak közül 9.255 ment Amerikába, 405 — tulnyomóan Erdélylyből — Romániába és 369 Németországba. A tengerentúlra vándoroltak közül 4.216-nak utlevele szült Fiuméra és 4.585-é más kikötőkre, azonban Fiumén át csak 4.198-an mentek ki. 1906. év augusztus havához képest erősen növekedett a kivándorlás, amennyiben 1906 augusztusban 8.512 volt a kivándorlók száma, a növekedés e hónapban Magyarországon és a társországokban egyaránt igen erős volt. Az összes kivándoroltaknak 27,6 százaléka (2.893) volt magyar anyanyelvű; 100-nál több magyar vándorolt ki Szabolcs (238), Zemplén (144), Veszprém (121), Borsod (109), Bihar (100) vármegyéből és Budapestről 358; a visszavándoroltak száma 2761 volt, melyből Horvát-Szlavonországokra 493 esett. Magyar anyanyelvű volt 735 egyén; 26,6 százaléka.

— **Fenicse szinkör.** A bécsi operett társulat ma este kezd meg a Fenicse-szinkörben itteni vendégszereplését. Bemutatóul Strauss három felvonásos operettje, a „Walzertraum” kerül színpadra.

— **Nagy petróleumszállítmány.** Hamburgból tegnap érkezett ide a „Savoia” gőzös, amely 12.000 láda petróleumot visz innen Bassorahba.

— **Veszedelemes hajórakomány.** Tegnap érkezett kikötőnkbe a „Triglav” osztrák gőzös, amely 2399 hordó szénszulfurt hozott Marseilleből. A veszedelemes rakományu hajó a Baross kikötőben kötött ki, ahol szűk csendőrök és a révkalauzok őrzik a könnyen gyúló anyagot.

— **Az Austro-Amerikana terjeszkedése.** Az Egyesült osztrák hajózási társaság (Austro-Amerikana) ellenőrző bizottsága a minap tartotta Bécsben, a Wiener Bankverein helyiségében ülését. Az ülésen tudomásul vették az elnökgazgató jelentését, amelyből bennünket különösen az Austro-Amerikana terjeszkedése érdekel. E szerint a társaság az idén két kettős csavaru gőzöst adott át a forgalomnak, az „Alice” és a „Laura” gőzöskéket, amelyek fényesen beváltak. Egy harmadik kettős csavaru gőzös, amely a „Martha Washington” nevet fogja viselni, munkában van és a jövő év február havában fog elkészülni.

— **A déli vasutasok fizetésrendezése.** Határozottan konstatálni lehet, hogy a déli vasutasokat nagy nyugtalanságban tartja hónapok óta vajdó fizetésrendezésük kérdése. A magánvasutak teljesítették már alkalmazottaik kérését, csak a déli vasut nem adta meg a máv. sémája szerint a fizetésrendezést. Batthyány Tivadar gróf, mint az Országos Vasutas Szövetség elnöke, több ízben fordult már e tárgyban a déli vasut igazgatóságához, ma pedig, mint a Magy. Tud. jelenti, lajtajfalusi birtakáról Bécsbe utazott, hogy a déli vasutasok illetményeinek rendezésénél személyesen intervenáljon. E-tetésülünk szerint a tárgyalás eredménytel is járt s az igazgatóság a végleges megállapodásokat e hónap 19-én fogja az alkalmazottakkal tudatni.

— **A hangversenyegyesület estéje.** A fiumei hangversenyegyesület, amely Kocian közreműködésével nemrég kezdette meg az ideai hangversenysorozatát, most a híres Füreidi testvéreket és Benkő Miksát nyerte meg egy föl-

lépésre. A hangversenyen játszani fog Füreidi József primhegedűt, Füreidi Sándor secondhegedűt, Füreidi Henrik violát, Füreidi Sámuel violoncellon és Benkő Miksa zongorán. A hangverseny e hó 18-án pénteken este fél kilenc órakor lesz a Corsia Deák-szálló nagytermében. A hangverseny műsora a következő:

1. **Jámbor:** Quartett két hegedű, viola, violoncello. All. con. brio — Lento e mesto — all scherzando-Finale.

2. **Weber Taussig:** Felhívás táncra. Chovan K. Magyar impressziók. Zongorán játszsza Benkő Miksa.

3. **Tschaikowsky:** Szomoru dal. Popper Parantella. Violoncellon játszsza Füreidi Sámuel.

4. **Vieuxtemps:** Hangverseny hegedűre. Játszsza Füreidi Sándor. Beethoven: „Szerenád” hegedű, viola és violoncello.

— **Magyar papok a bevándorlók szigetén.** A magyar kormány Apponyi Albert gróf kultuszminiszter előterjesztésére elhatározta, hogy az Egyesült-Államok bevándorlási szigetén, *Ellis-Islandon* egy római katolikus és egy református magyar lelkészi, illetve parókiát szervez. A parókiák patrónusa maga a magyar állam lesz. Hogy kit neveznek ki ellis-islandi magyar református pappá, még nem tudni. Hir szerint az ellis-islandi római katolikus plébános Simó Mihály dr. budapesti hitoktató lesz, aki Angolországban tanult. Három éven keresztül Simó dr. a westminsteri apátságához tartozó Holy Heart kat. leánynevelő-intézet gyontatója volt. Néhány évi Angolországban való tartózkodás után visszatért Magyarországra, ahol az esztergomi főegyházmegyében káplánkodott mindaddig, amíg Budapestre nem került, ahová a hercegprimás hitoktatónak nevezte ki.

— **Horvát legények tüntetése.** Közvetlenül lapunk zártkör jelenti tudósítónk, hogy ma délután három óra tájban a sorozásra kerülő horvát legények tüntetést rendeztek a város utcáin. A sorozás előtt álló horvátok egy nagy társzekerén vonultak be három horvát zászlót lengetve Fiuméba és Zsivila Hrvatska és Zsivila Rieka Hrvatskát kiáltozva. A Fiumaránál máris fenyegető állást foglalt a kocsival szemben a fiumei ifjuság, amely számban egyre növe kisérte a tüntető kocsizókat. A rendőrség tudomást szerzett a dologról és egy szakasz rendőrt küldött a tüntetők elé.

Mikor az Adamich-tér közelében felszólították őket, hogy a zászlókat adják át és hagyják el a kocsit, a legények ellenkezni kezdtek mire a rendőrök lefogták őket és minden erőlködésük ellenére bekísérték őket. Egy másik szakasz rendőrrel elzárták a Governo utcát az Adra kávéházon túl, ahol a hadkiegészítő parancsnokságon sorozás folyt s az utcát egész sereg horvát legény lepte el. Beavatkozásra azonban itt nem volt szükség.

— **Az Ungaro Croata új hajói.** A kereskedelemügyi minisztérium két kiküldöttje Egan főmérnök és Pachler mérnök Fiuméba érkeztek és Copatich Zsigmondal a Magyarhorvát hajóstársaság elnökgazgatójával Lussinpiccoloba indultak, hogy a most vízrebocsátott „Maros” gőzös technikai felülvizsgálását elvégezzék. Az új gőzös a minap készült „Senj” gőzös mintájára készült. A társaságnak három más hajója a trieszti Stabilimento technikóban épül. Ez utóbbiak a „Velebit” mintájára készülnek.

— **Magyar világ Fiumében.** Magyar világ költözött Fiuméba a De la Ville kávéházba, hol Barca Jenő kaposvári ismert cigányprimás zenekara játszik minden este. A magyar zeneszó mellett jár most elszórakozni a magyar közönség a De la Ville kávéházba, ahol igazán magyar zenét, magyar világot talál.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelárusító üzletben. Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-fele hírlapelárusító üzletben. — A m. kir. dohánynagyfőzsdében, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőrüzletében, Deák Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szapary. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadó hivatalunkban Adamich-tér 3., III. em.

TÁVIRAT. TELEFON.

A képviselőház ülése.

A király állapota.

A fiumei határrendőrség.

Viharos közgyűlés.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, okt. 16. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnököl. Nagy érdeklődés mellett nyitja meg a Ház ülést, amelyen fontos nyilatkozatokat várnak *Wekerle* Sándor miniszterelnöktől.

Az elnöki bejelentések után *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter betérjeszi a közgazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről szóló törvényjavaslatot.

Ezután *Wekerle* Sándor miniszterelnök emelkedik szólásra, kijelenti, hogy az új kiegyezés a régitől igen sok dologban eltér. Hangoztatja, hogy Magyarország gazdasági önállósága a külföldi államokkal szemben teljesen *kidomborodik benne*. A két kormány között fölmerülő ellentétek kiegyenlítésére választott bíróság szolgál a hágai mintára. A bíróság tagjait egyenlő számban a két kormány delegálja. A magyar kormány kötelezte magát, hogy a budapesti tőzsde forgalmának szabályozásáról szóló törvényjavaslatot előterjeszti. A kassa-oderbergi vasut második sínparját *Tesch*en felé kiépítik, miáltal Magyarország *közvetlen csatlakozást nyer Németországgal*. A miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány keze meg volt kötve a külföldi államokkal fenálló kereskedelmi szerződések miatt. Most tíz évre állandóan biztosítva van a gazdasági béke. Arra gondja volt a kormánynak, hogy 1917-re szabad cselekvést biztosítson az országban.

Mikor a miniszterelnök a kvótakérdést szóba hozta és kijelentette, hogy az **két százalékkal emelkedik**, a képviselői padosorokban mozgás támadt.

A miniszterelnök ezután kijelentette, hogy 1917-re biztosítva van az önálló bank kérdése. Azzal végezte beszédét, hogy az a kiegyezés áldásos lesz úgy az országra, mint a kormánynak. A kormány mindent elkövetett, hogy a kiegyezés reak nézve jól üssön ki, s most bizalommal néz az ország közvéleményének kritikája elé.

Wekerle miniszterelnök egy óras beszéde után *Justh Gyula* elnök tíz pernyi szünetet rendelt, amely után a Ház a bizottságok megválasztásához látott.

A király állapota.

BÉCS, okt. 15. A király katarusa még mindig nem múlt el. Az éjszaka láz nem győrtörte, de nyugalmát többször köhögési rohamok zavarták meg. A király ma egyébiránt jobban érzi magát, mint tegnap.

A lesóványodást

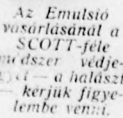
meggátolja, a testet, a gyermek húsát egészségessé, erőssé fejleszti a SCOTT-féle Emulsió. Ez a szer a legjobb gyógyító és erősítő táplálék gyermekek részére és az Ön gyermekét is meggyógyítja, mint ahogy

sok ezer gyermek meggyógyult

e szer használata által. A gyermekeknek életkedvet kölcsönöz. Ha betegeskedik a gyermek, úgy azonnal adjanak neki SCOTT-féle Emulsiót.

Minden üvegben egyenlő finom, hatásos alkotórészekből összeállított SCOTT Emulsió van, mindig egyenlő, a tudományos világ előtt elismert adagokban.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50. fillér. Kapható a gyógyszerárakban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védelmére a halászt kérjük figyelembe venni.

A fiumei határrendőrség.

BUDAPEST, okt. 16. *Nakó* Sándor gróf fiumei kormányzó az alkotmánypártban hosszabb szűkebb körű értekezletet tartott a fiumei határrendőrség felállításának dolgában. A kormányzó részletesen beszámolt azokról a tapasztalatokról, amelyeket a kivándorlás körül szerzett. Fejtegetése abban domborodott ki, hogy a határrendőrség felállítása már szorosán véve állami érdek, amelynek elodázása mérhetetlen veszteségünkre van. A kormányzó ezen véleményadása az alkotmánypártban kellemes viszhangra lelt, mert annak vezére, *Andrássy Gyula* gróf belügyminiszter sohasem ejtette el végkép ennek a kérdésnek a megoldását, amelyet természetesen ezen kormányzói előterjesztés és véleményezés még jobban siettet megvalósításra. A fiumei határrendőrséget nagyon kevés eltéréssel, amelyet miniszteri rendelet fog meghatározni, a törvény által előírt formában léptetik életbe még ez évben.

Viharos közgyűlés.

MAKÓ, okt. 10. A mai városi közgyűlésen nagy botrány keletkezett. Paksy bizottsági tag felszólalt s a zsebéből egy darab húst vett elő, amelyből a városi szegényházban élemeztek az embereket. A felszólalás nagy vihart támasztott. A bizottsági tagok fenyegetőzve ugrottak fel helyeikről és sürgős orvoslást követeltek a botrányos élemezési viszonyok dolgában. A vihart csak nyegehezen sikerült lecsendesíteni.

A szerkesztőség postája.

G. J. Tegnap irtunk a dologról. De ma már ismét olvassunk a „Magyarország”-ban egy hazug színdarab tündöklő tudósítást. Igazán nem érdemli meg, hogy róla többet mondjunk a tegnapiánál. Hiszen nem lehet komolyan venni egy kormányzói protekcióval állásba juttatott proletár újságíró tollpróbálgatásait. Ez esetben az Adriát — amelynek jelszava: „Hazádnak használj!” — illetné a megrovás, mert bizonyosan módjában áll, ha már tudósít az illető ur, aki a Götterhaltból Himnuszt, a horvát Strassnoffból nemzeti hőst és a fiumei néprövidből bekeapostolt csinál, hogy tisztességes tudósításokat adjon s ne téveszse meg a jóhiszemű magyar sajtó egyik organumát.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcsmáros Pándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART” lapkiadó vállalat.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RESZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

terít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Francia és olasz

nyelvet olcsón tanít kitűnő módszerrel bíró kisasszony. Cím: Piazza del Mercato Coperto 2. sz. III. em. balra.

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szápáry rakpart

az Adria-palota mellett.

• VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN. •

WEISS M.

NAGY ÁRUTERMEI

FIUME, Corso II.

Az őszi és téli idényre

óriási készleteink érkeztek minden osztályban. Minthogy a legjelentékenyebb gyárak készítményeinek kizárólagos elárúsítása cégünknek van fenntartva és tekintettel ama óriási mennyiségekre, melyeket trieszti házunkkal egyetemben vásárolunk, módunkban van a legjobb minőségeket a legmersekeltebb áron ajánlani.

Selyem- és gyapju-szövetek.

Brünni szövetek divatos színek, 120 cm. magas 60 krajczár.

Cheviotte nagy választékban 55 krajczártól feljebb.

Igen szép kamgarn szövetek, divatos színek 65 krajczártól 4 frt 50-ig.

Angol szövetújdonságok 78 krajczártól feljebb.

Szőnyegek és butorszövetek.

Szövetfüggönyök (pároneknt draperiával) 1 frt 10-től 36 frtig.

Legfinomabb axminster szalonszőnyegek 200+300 22 frt 50 kr.

Valódi argaman szőnyegek 200 x 300 (míg a készlet tart) 42 frt.

Szmirnaszőnyeg - utazatok 200 x 300 6 frt 90 kr.

Futószőnyegek a legnagyobbnál széttekban méterje 20, 28, 38, 50 krajczár, egészen 4 frt 50-ig.

Alkalmi vétel: Himzett plüszasztalterítők 7 frt 50 kr.

Barchendek.

Velour flanellette, garantált színek, óriási választékban méterje 25 krajczár.

Flanel-barchend blizoknak, elsőrendű minőség, sötét színek, 25 kr.

Gyapju flanel, gyönyörű minták méterje 42 és 65 krajczár.

Ezenkívül legfinomabb csikos és kocskás barchendek ruháknak, valamint barchend-pique.

Ajánlunk ezenkívül a legelső magyar és osztrák gyárakból fehéremű-vásznakat és asztali készleteket.

Alkalmi vétel: Tapestry futószőnyegek 1 frt 35 kr. gyapjuból, méterje

Női- és férfi-fehéremű.

Egy nagy tétel chifffon-nőing 1 frt.

Finom chifffon női alsószoknyák, gazdag hímzéssel 1 frt 25 kr.

Menyasszonyi kelengyék jutányos áron készíttetnek ki.

Chifffon férfiingek, jó minőség 1 frt 70 kr.

Fehér férfi-hálóingek legfinomabb kretónból 1 70 kr.

Téli trikók.

Bolyhos trikót-íngek férfiaknak drbjá 75, 90 kr, 1 frt 30 és feljebb.

Bolyhos trikót-alsónadrágok férfiaknak darabja 85 kr., 1 frt és feljebb.

Férfi- és női trikót-alsóingek, kiváló jók 65, 75 kr. és feljebb.

Fekete és színes női harisnyák 35 krtól feljebb

Ezenkívül a legjobb minőségű tiszta gyapjutrikók, harisnyák, fűzővédők, file d'Écot cikkek s legfinomabb selyem-trikók.

Rendkívüli választék csipkekben, himzésekben, csipkeszövetekben és valamennyi díszáruban. Gyönyörű női blúz-újdonságok, női konfekciók, kötenyek nők és gyermekeknek és a legválasztékosabb fehéremű gyermeknek.

WEISS M.

NAGY ÁRUTERMEI

TRIESZT, Corso 9. FIUME, CORSO II. BÉCS, I. Gornzagasse 14.

Szabott árak! Szabott árak!

